

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Зависног предузећа „Електродистрибуција“ а.д. Пале
за период 01.01-31.12.2019. године**

Број: РВ058-20

Бања Лука, 07.12.2020. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја.....	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ.....	8
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)	9
	1. Увод	9
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	9
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола	9
	4. Набавке	12
	5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана	14
	6. Финансијски извјештаји	14
	6.1. Биланс успјеха	14
	6.1.1. Приходи	14
	6.1.2. Расходи	15
	6.1.3. Финансијски резултат	19
	6.2. Биланс стања.....	19
	6.2.1. Актива	19
	6.2.2. Пасива.....	25
	6.2.3. Ванбилансна евиденција	30
	6.3. Биланс токова готовине	30
	6.4. Временска неограниченост пословања	31
	6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	31
	6.6. Напомене уз финансијске извјештаје.....	32

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Зависног предузећа „Електродистрибуција“ а.д. Пале који обухватају: Биланс стања – Извјештај о финансијском положају са стањем на дан 31. децембар 2019. године; Биланс успјеха – Извјештај о укупном резултату у периоду и Биланс токова готовине – Извјештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, финансијски извјештаји Зависног предузећа „Електродистрибуција“ а.д. Пале, истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2019. године, финансијску успјешност, токове готовине и промјене на капиталу за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 - 2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора.

Као што је наведено под тачком 6. извјештаја:

Биланс стања на дан 31.12.2019. године није сачињен у складу са чланом 6. став (1) и (2) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике, јер су у поменутом обрасцу позиције активних и пасивних временских разграничења исказане у мањем износу за 420.247 КМ (респективно) у односу на исказане позиције у пословним књигама.

Као што је наведено под тачкама 6.1.1, 6.1.2, 6.2.1.1. и 6.2.1.2. извјештаја:

Краткорочна потраживања и финансијски резултат текуће године су потцијењени у износу од 594.663 КМ (респективно), док су прецијењени расходи по основу исправке вриједности потраживања у истом износу, јер су на дан биланса више исправљена потраживања, што није у складу са чланом 48. Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“.

Прецијењени су вриједност краткорочних потраживања (3.648.277 КМ), финансијски резултат ранијих година (3.175.706 КМ), финансијски резултат текуће године (472.571 КМ) и приходи од затезних камата (472.571 КМ), јер су у ранијем и текућем периоду обрачунате затезне камате изнад висине главног дуга, што није у складу са чланом 45 д) Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“.

Такође, прецијењена је вриједност краткорочних потраживања бруто и исправке вриједности (75.014 КМ), а потцијењена дугорочно репрограмирана потраживања од купаца у истом износу бруто и исправке вриједности, због тога што је у оквиру краткорочних потраживања умјесто у оквиру дугорочно репрограмираних потраживања евидентирана обрачуната ненаплаћена камата, што није у складу са чланом 47. став (10) Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“.

Као што је наведено под тачкама 6.1.2, 6.2.1.1. и 6.2.2.3. извјештаја:

Потцијењени су опрема у припреми (88.358 КМ), финансијски резултат текуће године (43.677 КМ), трошкови доприноса (7.331 КМ) и обавезе из пословања (110.709 КМ), а прецијењени су трошкови текућег периода (43.677 КМ), финансијски резултат ранијих година (51.008 КМ) и обавезе за порез на додату вриједност (15.020 КМ), јер обавезе нису евидентирани према начелу настанка пословног догађаја, што није у складу са параграфом 27 МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја.

Као што је наведено под тачком 6.2.3. извјештаја:

У ванбилансној евиденцији нису исказани уписана, заложна права на покретним стварима и потраживањима по основу отплате дугорочног кредита, преузете мјенице као инструмент обезбјеђења репрограмираних потраживања, дате мјенице, а исказани су банкарске гаранције којима је истекао рок важности и станови који нису у њиховом власништву. Наведено није у складу са чланом 62. и 63. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Као што је наведено под тачком 6.3. извјештаја:

Биланс токова готовине није сачињен у складу са чланом 11. и 17. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике и МРС 7 – Извјештај о токовима готовине, јер су у оквиру одлива готовине из пословних активности исказани одливи готовине из активности финансирања у износу од 706.213 КМ.

Као што је наведено под тачком 6.6. извјештаја:

У Напоменама уз финансијске извјештаје за период 01.01-31.12.2019. године нису у потпуности објелодањене информације о значајним промјенама у току године као и одступањима у односу на претходну годину, судским споровима и промјенама на ревалоризационим резервама које су настале у периоду извјештавања, што није у складу са захтјевима МРС.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањено је да су финансијски извјештаји састављени под претпоставком да ће Зависно предузеће „Електродистрибуција“ а.д. Пале наставити своје пословање у складу са начелом сталности пословања. Зависно предузеће „Електродистрибуција“ а.д. Пале је за годину која се завршава 31.12.2019. године исказало веће краткорочне обавезе од обртне имовине. С обзиром да Зависно предузеће „Електродистрибуција“ а.д. Пале послује у систему „Електропривреде Републике Српске“, управа сматра да ће уз континуирану финансијску подршку Матичног предузећа превазићи тренутне тешкоће у пословању.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која по нашем професионалном мишљењу, су била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2019. године. Ова питања смо размотрили у оквиру

ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаног у пасусу Основ за мишљење са резервом нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор Зависног предузећа „Електродистрибуција“ а.д. Пале је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола, који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 07.12.2020. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја Зависног предузећа „Електродистрибуција“ а.д. Пале за 2019. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Зависног предузећа „Електродистрибуција“ а.д. Пале за 2019. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 4. извјештаја:

Зависно предузеће „Електродистрибуција“ а.д. Пале проводило је преговарачке поступке без објаве обавјештења за услуге одржавања и најма софтвера за тарифирање, обрачун и наплату електричне енергије и набавку електроенергетске опреме, иако нису испуњени услови за њихово провођење.

Код више директних споразума извршено је дијелење предмета набавке у најмањем износу од 565.061 KM.

За рекламне, хотелске и угоститељске услуге нису провођени поступци јавних набавки.

Предвиђено је провођење е-аукције за мање од 80% вриједности поступака код којих је у 2019. години критеријум за додјелу уговора најнижа цијена.

Код набавке услуга поправке трансформатора 35/0,69 kVA из МХЕ „Месићи Нова“ нису проведене активности које се односе на именовање комисије за провођење поступка, сачињавање записника, доношење одлуке о избору најповољнијег понуђача, достављање одлуке понуђачу и објава исте на интернет страници.

Наведено није у складу са одредбама члана 6, 8, 15. став (6) и 21. став (1) тачка д) Закона о јавним набавкама.

Као што је наведено под тачком 6.2.1.2. извјештаја:

У ранијем и текућем периоду обрачуната је затезна камата за неблаговремено плаћање рачуна за утрошену електричну енергију изнад висине главног дуга, што није у складу са чланом 6. Закона о затезној камати.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције

и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Зависног предузећа „Електродистрибуција“ а.д. Пале обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Зависног предузећа „Електродистрибуција“ а.д. Пале.

Бања Лука, 07.12.2020. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) попис имовине и обавеза врши сходно члану 15. став (3), 18. став (1) тачка 5) и 20. став (1) тачка 3) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза;
- 2) примјењује члан 18. став (10), 35, 45 д), 47. став (10) и 48. Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ – пречишћени текст;
- 3) обрачунате затезне камате, резерве настале по основу ревалоризације капитала из ранијег периода, разграничени приходи по основу државних давања, трошкови накнада по основу уговора о дјелу и привремених и повремених послова евидентирају сходно члану 16. став (3), 24. став (6), 28. став (8), 41. став (10) и 43. став (9) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
- 4) корекције грешака које се односе на евидентирање ненаплаћене камате у оквиру репрограмираних потраживања и исправке вриједности потраживања изврше сходно члану 81. Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ - пречишћени текст и параграфу 41 - 49 МРС 8 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке;
- 5) обавезе признају на обрачунској основи сходно параграфу 27 МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја;
- 6) ванбилансна евиденција исказује сходно члану 62. и 63. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
- 7) Биланс токова готовине саставља сходно члану 11. и 17. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике и МРС 7 – Извјештај о токовима готовине;
- 8) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације сходно захтјевима МРС.

Препоруке везане за усклађеност пословања

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) поштује Закључак Владе Републике Српске од 23.04.2015. године и Уговор о међусобним економским односима од 04.01.2019. године;
- 2) уговори о привременим и повременим пословима закључују сходно члану 204. Закона о раду;
- 3) за службена путовања у иностранство доносе рјешења директора сходно члану 14. став (2) Уредбе о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске;
- 4) дефинишу критеријуми застарјелости залиха, с циљем њихове процјене и свођења на реалну вриједност;
- 5) приликом провођења поступака јавних набавки поштује члан 6, 8, 15. став (6) и 21. став (1) тачка д) Закона о јавним набавкама;
- 6) планирање финансирања инвестиција из кредитних средстава врши сходно члану 22. став (1) тачка г) и д) Закона о јавним предузећима;
- 7) затезна камата обрачунава у висини главног дуга по основу утрошене електричне енергије сходно члану 6. Закона о затезној камати.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о јавним предузећима;
- Закон о привредним друштвима;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о порезу на добит;
- Закон о порезу на доходак;
- Закон о доприносима;
- Закон о посебном доприносу за солидарност;
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида;
- Закон о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености;
- Закон о раду;
- Закон о Фонду солидарности за дијагностику и лијечење обољења, стања и повреда дјете у иностранству;
- Закон о концесијама;
- Закон о затезној камати;
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске;
- Уредба о условима и плаћању готовим новцем;
- Колективни уговор Мјешовитог холдинга „Електропривреда Републике Српске“ од 13.09.2017. године.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДеноЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Зависно предузеће „Електродистрибуција“ а.д. Пале (у даљем тексту: Друштво) је привредно друштво у већинском државном власништву које послује у оквиру Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“, Матично предузеће, акционарско друштво, Требиње (у даљем тексту: Матично предузеће). Рјешењем Основног суда у Сокоцу од 27.04.2007. године извршена је промјена облика организовања којом је Друштво организовано као акционарско друштво, а рјешењем о регистрацији Окружног привредног суда у Источном Сарајеву од 17.08.2012. године извршено је усклађивање аката и дјелатности са одредбама Закона о привредним друштвима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 127/08, 58/09, 100/11, 67/13, 100/17 и 82/19) и Уредбом о класификацији дјелатности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 119/10).

Основне дјелатности Друштва су производња електричне енергије, дистрибуција и снабдијевање крајњих купаца електричном енергијом.

Органи Друштва су Скупштина акционара, Надзорни одбор и Управа коју чине директор и извршни директори.

Друштво према критеријумима из члана 5. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15) сврстава се у велика предузећа, а пословање обавља преко рачуна отворених код пословних банака у домаћој валути.

Сједиште Друштва је у Палама. У склопу Друштва послују седам радних јединица – у даљем тексту: РЈ (Пале, Источно Сарајево, Соколац, Рогатица, Вишеград, Фоча и Трново), пет пословница (Источни Стари Град, Ново Горажде, Рудо, Чајниче и Калиновик) и двије МХЕ „Богатићи Нова“ и „Месићи Нова“. Снабдијева електричном енергијом око 60.000 потрошача.

У току је провођење активности реструктурирања дистрибутивних предузећа и успостављања јавног снабдјевача.

Међусобни економски односи између Друштва и Матичног предузећа регулисани су Уговором о међусобним економским односима који је закључен 04.01.2019. године.

На достављени Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске први пут је ангажована на провођењу финансијске ревизије Друштва.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организација и функционисање система интерних контрола Друштва дефинисани су Статутом, Уговором о међусобним економским односима од 04.01.2019. године, Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, Правилником о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ - пречишћени текст (у даљем тексту: Правилник о рачуноводственим политикама), Правилником о јавним набавкама,

Правилником о вредновању радног учинка, Правилником о начину и условима кориштења моторних возила, Етичким кодексом, Одлукама и рјешењима регулаторних тијела, Одлукама и рјешењима Владе Републике Српске и другим актима.

Систем управљања квалитетом (QMS) дефинисан стандардом ISO 9001 присутан је у Друштву, а подразумијева прописане процедуре, које представљају јасно и прецизно одређен начин рада и поступке који се примјењују у одређеним ситуацијама. Активности, одговорности и овлашћења радника дефинисане су процедурама као што су управљање ризицима, израда годишњег и трогодишњег плана пословања, набавке роба и услуга, планирање инвестиција, припрема и реализација инвестиција, баждарење бројила и уклопних сатова, људски ресурси - едукација запослених, фактурисање електричне енергије, контрола наплате електричне енергије, обустава испоруке електричне енергије крајњим купцима, мјесечно билансирање преузете електричне енергије, итд.

У складу са чланом 14. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16) именовано је одговорно лице задужено за успостављање, спровођење и развој финансијског управљања и контрола. Сачињен је годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контрола, дефинисана је визија и мисија Друштва.

Основе унутрашње организације дефинисане су Статутом и у складу са дјелатношћу Друштва дефинисана је макро организација. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста од 23.02.2018. године (са четири измјене и допуне) утврђени су унутрашња организација, организационе јединице, њихов дјелокруг рада, систематизација и опис послова. Послови се организују и обављају у основним дијеловима Друштва и то у секторима техничких послова, за развој, економско - финансијских послова, трговине електричном енергијом, организационо - правних и кадровских послова и радним јединицама.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста је систематизовано 212 радних мјеста са укупно 975 извршилаца. На дан 31.12.2019. године у радном односу било је 600 извршилаца (596 на неодређено вријеме и четири на одређено вријеме од чега два приправника). У току 2019. године радни однос у Друштву је по различитим основама престао за укупно 27 радника.

По указаној потреби за попуњавањем радних мјеста Друштво је, сходно дјелатности коју обавља, а у складу са одредбама члана 17. став (2) Закона о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености („Службени гласник Републике Српске“, бр. 30/10 и 102/12) доставило Заводу за запошљавање Републике Српске пријаву о потреби за радницима. У току 2019. године запослен је 21 радник (17 на неодређено вријеме и четири радника на одређено вријеме). Друштво је вршило запошљавања уз сагласност Матичног предузећа, док сагласности Владе Републике Српске и ресорног министарства нису обезбијеђене, што није у складу са Закључком Владе Републике Српске од 23.04.2015. године.

Током 2019. године закључивани су уговори о привременим и повременим пословима на период дужи од 90 дана, што није у складу са чланом 204. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, бр. 1/16 и 66/18).

Према одлукама Управе Друштва исплаћиване су накнаде члановима комисија (комисија за јавне набавке, конкурс и друго), које нису дефинисане Колективним уговором (тачка 6.1.2. извјештаја).

За службена путовања у иностранство нису донесена рјешења директора, што није у складу са чланом 14. став (2) Уредбе о накнадама за службена путовања у земљи

и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 73/10).

Попис имовине и обавеза на дан 31.12.2019. године није у потпуности проведен у складу са чланом 15. став (3), 18. став (1) тачка 5) и 20. став (1) тачка 3) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16), јер нису извршене у потпуности припремне радње које обезбјеђују квалитативно обављање пописа и утврђивање стварног стања имовине и обавеза, а обухватају ажурирање и усаглашавање са екстерном и интерном документацијом (фактуре, исправка вриједности потраживања, конфирмација (ИОС), мјенице, гаранције, уписана заложна права на покретним стварима и потраживањима) и извјештај о попису не садржи упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2019. године.

Провјером обрачуна амортизације на групама средстава нематеријална средства, канцеларијска опрема, рачунарска опрема, превозна средства, опрема ТС/0,4 kV, утврђено је да има ставки средстава која су у потпуности амортизоване. Сходно наведеном, Друштво није обезбиједило досљедно примјену члана 18. став (10) Правилника о рачуноводственим политикама, јер није вршило преиспитивање корисног вијека употребе средстава за средства чија ће исказана вриједност у цјелини бити амортизована у наредној години, а чијим се искоришћењем остварује економска корист.

Друштво није интерним актом дефинисало критеријуме када се поједине залихе материјала сматрају застарјелим, с циљем њихове процјене и свођења на реалну вриједност. Чланом 35. Правилника о рачуноводственим политикама, дефинисано је да застарјеле залихе треба да буду уклоњене из магацина, уз корекцију по просјечним цијенама по којима се воде у књиговодству преко рачуна исправке вриједности залиха. Истим чланом је дефинисано да се застарјеле залихе утврђују најмање једном годишње и то приликом годишњег пописа, а што пописом залиха на дан 31.12.2019. године није учињено.

Служба интерне контроле Матичног предузећа је током 2019. године извршила контролу аутоматизма наплате електричне енергије у дијелу који се односи на расподјелу средстава преко пролазних рачуна. Контролом је утврђено да се аутоматизам расподјеле који је дефинисан Уговором о међусобним економским односима од 04.01.2019. године не поштује (47% у корист Матичног предузећа, 10% Оператору система подстицаја и 43% Друштву), односно да се не уплаћује припадајући дио Матичном предузећу, да се дуговања по основу задржаних средстава повећавају и да Друштво није обавијестило све купце (правна лица и банке) да уплате за утрошену електричну енергију врше преко пролазних рачуна, а не преко редовних рачуна (тачка 6.2.2.3. извјештаја).

Сходно наведеном и осталим тачкама извјештаја, успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да обезбиједи истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и прописима.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **поштује Закључак Владе Републике Српске од 23.04.2015. године и Уговор о међусобним економским односима од 04.01.2019. године;**
- **уговори о привременим и повременим пословима закључују сходно члану 204. Закона о раду;**
- **за службена путовања у иностранство доносе рјешења директора сходно члану 14. став (2) Уредбе о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске;**

- дефинишу критеријуми застарјелости залиха, с циљем њихове процјене и свођења на реалну вриједност;
- попис имовине и обавеза врши сходно члану 15. став (3), 18. став (1) тачка 5) и 20. став (1) тачка 3) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза;
- примјењују члан 18. став (10) и 35. Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ – пречишћени текст.

4. Набавке

Планом јавних набавки за 2019. годину (који је саставни дио Плана пословања) у Друштву су планиране набавке укупне вриједности 22.582.080 КМ, а ребалансом плана набавке вриједности 12.251.320 КМ без пореза на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ). У односу на првобитни план набавки за 2019. годину ребаланс плана нижи је за 46%, а чине га набавке опреме и материјала (6.866.200 КМ), услуга (2.703.920 КМ) и радова (2.681.200 КМ). У ребаланс плана укључене су набавке из ранијег периода (уговори закључени у периоду 2016-2018. године) које ће се реализовати у 2019. години (4.383.520 КМ) и набавке за које ће се поступак набавке провести у току 2019. године (7.867.800 КМ). Извор финансирања су властита средства (11.581.320 КМ) и кредитна средства (670.000 КМ).

У току 2019. године реализоване су набавке укупне вриједности 6.288.911 КМ (без ПДВ-а), односно 51% ребалансом планиране вриједности. Набавке по основу уговора закључених до 01.01.2019. године реализоване су у вриједности 3.529.699 КМ, а набавке за које је поступак проведен у 2019. години у вриједности 2.759.212 КМ (уговорена вриједност поступака проведених у 2019. години је 3.401.137 КМ). Најзначајније набавке које нису реализоване су набавке услуга (систем за управљање имовином и електронски радни налози и праћење ефикасности, интеграциони систем за управљање документима - ДМС, телекомуникационе услуге) и радова (санација грађевинских објеката, одводног канала МХЕ „Месићи Нова“, реконструкција управне зграде МХЕ „Месићи Нова“, радови на ископима, реконструкцији ВН и НН водова, уградња армирано бетонских стубова).

Ревизијским испитивањем обухваћене су набавке вриједности 3.766.854 КМ (без ПДВ-а), што чини 60% реализованих набавки у 2019. години.

Утврђена су одступања у примјени Закона о јавним набавкама – у даљем тексту: Закон („Службени гласник БиХ“, број 39/14) и подзаконских аката и то:

- набавка услуга – одржавање и најам софтвера за тарифирање, обрачун и наплату електричне енергије проведена је преговарачким поступком без објаве обавјештења о набавци иако нису испуњени услови за примјену наведеног поступка дефинисани чланом 21. став (1) тачка д) Закона. Разлози крајње хитности, проузроковане догађајима непредвидивим за уговорни орган (на које се Друштво позвало) код наведене набавке нису доказиви. Термин истека оквирног споразума (закљученог 2015. године) и неблаговремено покретање отвореног поступка за наведену набавку (поступак покренут око мјесец и по прије истека рока важења уговора) могу се довести у везу са уговорним органом;
- набавка електроенергетске опреме проведена је преговарачким поступком без објаве обавјештења о набавци иако нису испуњени услови за примјену наведеног поступка дефинисани чланом 21. став (1) тачка д) Закона. Разлози крајње хитности – интервентне активности због електроенергетске ситуације на подручју Јахорине, присутног предхаваријског стања електроенергетског

- система (на које се Друштво позива) код наведене набавке нису доказиви. Одржавање електроенергетског система саставни је дио текућих активности и могу се довести у везу са уговорним органом;
- уговор за набавку услуга – поправка трансформатора 35/0,69 kVA из МХЕ „Месићи Нова“ није додијељен уз потпуну примјену Закона јер у поступку набавке нису проведене активности које се односе на именовање комисије за провођење поступка, сачињавање записника, доношење одлуке о избору најповољнијег понуђача, достављање одлуке понуђачу и објава исте на интернет страници Друштва;
 - провођењем више поступака директног споразума за набавке алата и инвентара (29.362 KM), рачунарске опреме (21.661 KM), личне заштитне опреме и средстава (10.856 KM), НН мјерних, разводних, дистрибутивних и прикључних ормара – опремљени (26.340 KM), кабловских прикључних и разводних ормара (18.260 KM), бројила електричне енергије и мјерне групе (6.210 KM), осигурача и постоља (33.820 KM), овјесног материјала, спојног материјала, конзоле, носача, металне опреме, вијчане опреме, поцинчане траке и сонде за уземљење и анкере (41.754 KM), алфе ужади (7.318 KM), ВН и НН каблова, самоносивих снопова (53.726 KM), кабловских завршница, спојница и прибора (47.952 KM), растављача за вањску монтажу (18.749 KM), струјних и напонски мјерних трансформатора (20.859 KM), армирано бетонских стубова (34.664 KM), изолатора и изолаторских ланаца (7.997 KM), ситног спојног електроматеријала (31.749 KM), аутодијелова за путничка и теретна возила (65.848 KM), гума за возила (7.545 KM), бетона и агрегата за бетон (15.877 KM), услуга геодетског снимања ел. ен. објеката (16.472 KM), услуга чишћења просторија (14.825 KM) и одржавања возила (33.217 KM) није поштован члан 87. став 3) Закона. Укупна вриједност набавки наведених роба и услуга у 2019. години већа је од 6.000 KM без ПДВ-а чиме је извршено дијељење предмета набавке, што није у складу са чланом 15. став (6) Закона;
 - за рекламне услуге, које представљају услуге из Анекса II дио А и додјељују се примјењујући поступке јавних набавки, Друштво је провело један поступак набавке директним споразумом (уговорена вриједност 2.000 KM, услуге рекламирања током трајања „Jahorina Ultra Trail“ – међународно такмичење у оквиру ког су одржане четири трке у природи). Рекламне услуге у износу од 56.900 KM додијељене су без провођења поступка јавне набавке, што није у складу са чланом 6. наведеног Закона;
 - за хотелске (смјештај и исхрана на службеном путу) и угоститељске услуге, које представљају услуге из Анекса II дио Б и додјељују се у складу са чланом 8. Закона тј. Правилником о поступку додјеле уговора о услугама из Анекса II дио Б Закона о јавним набавкама („Службени гласник БиХ“, број 66/16), Друштво није провело поступак јавне набавке;
 - Друштво је предвидјело провођење е-аукције за око 40% вриједности поступака, умјесто 80%, код којих је у 2019. години критеријум за додјелу уговора најнижа цијена, што није у складу са чланом 10. став (1) под ц) Правилника о условима и начину коришћења е-аукције („Службени гласник БиХ“, број 66/16). Од 01.01.2020. године обавеза је да се за све поступке јавне набавке, код којих се користи најнижа цијена као критеријум за додјелу уговора, предвиди провођење е-аукције у систему е-набавке, што је Друштво примијенило. Имајући у виду наведено за утврђену неусклађеност не даје се препорука.

Препоручује се директору да обезбиједи да се приликом провођења поступака јавних набавки поштује члан 6, 8, 15. став (6) и 21. став (1) тачка д) Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана

План пословања Друштва за 2019. годину усвојен је од стране Скупштине акционара у марту 2019. године, док је Ребаланс плана пословања за 2019. годину усвојен 09.12.2019. године. Скупштина акционара није до датума израде овог извјештаја разматрала Извјештај о пословању за 2019. годину.

Ребалансом плана пословања за 2019. годину обухваћен је план електроенергетског биланса, прихода и расхода, запошљавања, инвестиционих улагања и набавки. Сходно наведеном, планирани су производња електричне енергије у властитим хидроелектранама „Богатићи Нова“ и „Месићи Нова“ (57,52 GWh), потрошња електричне енергије (298,10 GWh), губици електричне енергије (10,55% или 45,32 GWh), укупни приходи (52.031.000 КМ), укупни расходи (51.976.000 КМ), бруто добитак (55.000 КМ), инвестиције (5.927.907 КМ) и то за улагања у изградњу (5.277.907 КМ) и реконструкцију (650.000 КМ), а извори финансирања су властита средства (3.757.907 КМ), кредитна средства (1.770.000 КМ) и донације (400.000 КМ). Набавка опреме, услуга и радова ребалансом је планирано у износу од 12.251.320 КМ (тачка 4. извјештаја).

Планом и ребалансом плана за 2019. годину код инвестиција чије је финансирање планирано из кредита нису наведени зајмови чије узимање је планирано у периоду који план обухвата, као ни гаранције чије је давање предложено за осигурање тих кредита, што није у складу са чланом 22. став (1) тачка г) и д) Закона о јавним предузећима.

Препоручује се директору да обезбиједи да се планирање финансирања инвестиција из кредитних средстава врши сходно члану 22. став (1) тачка г) и д) Закона о јавним предузећима.

6. Финансијски извјештаји

Друштво је припремило и презентовало финансијске извјештаје у обрасцима који су прописани Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број 63/16).

Ревизијом је утврђено да Биланс стања није сачињен у складу са чланом 6. став (1) и (2) наведеног Правилника, јер су колоне 4 (бруто) и 6 (нето) за позицију – активна временска разграничења у оквиру активе, као и колона 4 пасиве за позицију – пасивна временска разграничења мање исказане за 420.247 КМ (респективно) у односу на позиције у пословним књигама. Комисија за попис је пописала стање активних временских разграничења у износу од 517.337 КМ и пасивних временских разграничења у износу од 957.217 КМ, што одговара стању у главној књизи на дан 31.12.2019. године (тачке 6.2.1.2. и 6.2.2.3. извјештаја).

6.1. Биланс успјеха

Приходи Друштва у 2019. години остварени су у износу од 51.140.435 КМ или 98% у односу на план, док су расходи остварени у износу од 50.363.346 КМ или 97% у односу на план. Бруто добитак за пословну 2019. годину исказан је у износу од 777.089 КМ, а нето добитак у износу од 529.420 КМ.

6.1.1. Приходи

Укупни приходи Друштва исказани су у износу од 51.140.435 КМ, а односе се на пословне приходе, финансијске приходе, остале приходе, приходе од усклађивања

вриједности имовине и на приходе по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година.

Пословни приходи су исказани у износу од 48.674.764 КМ, а односе се на приходе од продаје робе (41.082.254 КМ), продаје учинака (6.664.394 КМ), активирања или потрошње робе и учинака (429.560 КМ) и остале пословне приходе (498.556 КМ).

Приходи од продаје робе односе се на приходе од продаје електричне енергије крајњим потрошачима – домаћинствима, привредним субјектима, институцијама и сл.

Приходи од продаје учинака односе се на приходе од продаје учинака повезаним правним лицима (5.731.929 КМ) и од продаје учинака на домаћем тржишту (932.465 КМ). Приходи од продаје учинака повезаним правним лицима односе се највећим дијелом на приходе остварене од Матичног предузећа по основу продаје произведене електричне енергије у МХЕ „Богатићи Нова“ (2.802.971 КМ) и МХЕ „Месићи Нова“ (1.994.832 КМ). Приходи од продаје учинака на домаћем тржишту односе се на приходе које је Друштво остварило по основу разних врста накнада за баждарење, обезбјеђење услова за прикључење на прикључну снагу – НОП, изградњу прикључака, електро - енергетску сагласност и сл.

Приходи од активирања или потрошње робе и учинака односе се на приходе по основу утрошених властитих ресурса Друштва (утрошени материјал, радна снага и механизација) приликом извођења инвестиција или у процесу производње производа који се користе приликом обављања дјелатности Друштва.

Остали пословни приходи највећим дијелом се односе на приходе по основу рефундације боловања од фондова социјалне сигурности (64.975 КМ) и обрачунате амортизације донираних средстава за 2019. годину (391.400 КМ).

Финансијски приходи су исказани у износу од 1.166.869 КМ, а највећим дијелом се односе на приходе од затезних камата у земљи које Друштво фактурише потрошачима услед неблаговременог плаћања рачуна за утрошену електричну енергију (1.117.238 КМ). Исти су прецијењени за 472.571 КМ, колико је прецијењен и финансијски резултат текуће године јер је затезна камата обрачуната изнад висине главног дуга (тачка 6.2.1.2. извјештаја).

Остали приходи су исказани у износу од 1.271.567 КМ, а највећим дијелом се односе на добитке по основу продаје учешћа у капиталу код ХЕ „Бистрица“ д.о.о. Фоча у износу од 1.055.501 КМ (тачка 6.2.1.1. извјештаја) и прихода од смањења обавеза, укидања неискоришћених дугорочних резервисања и осталих непоменутих прихода (211.000 КМ). Приходи од смањења обавеза, укидања неискоришћених дугорочних резервисања и остали непоменути приходи највећим дијелом се односе на укидања резервисања по основу накнада и бенефиција запослених – отпремнине и јубиларне награде (39.762 КМ), укидања резервисања судских спорова и дисконта дугорочних кредита (103.982 КМ) и отписа обавеза по записнику Пореске управе Републике Српске (48.778 КМ).

Приходи од усклађивања вриједности имовине су исказани у износу од 27.205 КМ, а највећим дијелом се односе на усклађивање вриједности капитала у ХЕ „Бистрица“ д.о.о Фоча у износу од 27.150 КМ (тачка 6.2.1.1. извјештаја).

6.1.2. Расходи

Укупни расходи су исказани у износу од 50.363.346 КМ, а односе се на пословне расходе, финансијске расходе, остале расходе, расходе од усклађивања вриједности имовине и расходе по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година.

Пословни расходи су исказани у укупном износу од 47.672.000 КМ, а односе се на набавну вриједност продате робе, трошкове материјала, трошкове зарада, накнада зарада и осталих личних расхода, трошкове производних услуга, трошкове амортизације и резервисања, нематеријалне трошкове и трошкове пореза и доприноса.

Набавна вриједност продате робе исказана је у износу од 22.510.372 КМ и највећим дијелом је чини од Матичног предузећа преузета електрична енергија за јавно (13.107.721 КМ) и резервно снабдијевање (2.236.955 КМ), електрична енергија из система обавезног откупа (1.461.830 КМ), као и електрична енергија произведена у МХЕ „Подивич“ која је откупљена од „БУК“ д.о.о. Источно Сарајево (105.793 КМ). Такође, у оквиру ових расхода исказани су трошкови дистрибутивних губитака електричне енергије у 2019. години у износу од 2.179.845 КМ (43,95 GWh или 10,4%) и мрежарине за преузету електричну енергију (тарифа преноса за снагу 110, 35, 20, 10 и 6 kV, системске и помоћне услуге, тарифа Независног оператора система у БиХ и мрежарина у другим системима-рубна подручја), у износу од 3.341.527 КМ.

Трошкови материјала исказани су у износу од 1.145.436 КМ, а највећим дијелом се односе на трошкове осталог материјала (513.773 КМ) и трошкове горива и енергије (631.156 КМ).

Трошкови осталог материјала односе се на утрошак резервних дијелова, алата, ХТЗ опрему, ситног алата, инвентара и амбалаже, материјала за редовно планско одржавање основних средстава и сл. издатих у употребу, односно утрошених у процесу производње (467.673 КМ). У оквиру ових трошкова евидентиран је и канцеларијски материјал у износу од 46.101 КМ.

Трошкови горива исказани су у износу од 374.697 КМ, а односе се на утрошак горива за превозна средства (радну механизацију, теретна, теренска и путничка возила).

Трошкови електричне енергије исказани су у износу од 256.459 КМ, а односе се на утрошак електричне енергије за обављање текућих активности Друштва.

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи исказани су у износу од 14.584.824 КМ, а односе се на трошкове бруто зарада (8.623.031 КМ), бруто накнада зарада (3.207.964 КМ), бруто накнада члановима надзорног одбора, одбора за ревизију, накнаде директору интерне ревизије (86.567 КМ), накнада по основу уговора о дјелу и привремених и повремених послова (25.322 КМ) и остале личне расходе (2.641.940 КМ). Евидентирање накнада по основу уговора о дјелу и привремених и повремених послова у оквиру ових трошкова није у складу са чланом 41. став (10) и 43. став (9) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике јер исти представљају трошкове осталих производних услуга и осталих нематеријалних трошкова („Службени гласник Републике Српске“, број 106/15).

Препоручује се директору да обезбиједи да се трошкови накнада по основу уговора о дјелу и привремених и повремених послова евидентирају у оквиру осталих производних услуга и осталих нематеријалних трошкова сходно члану 41. став (10) и 43. став (9) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Бруто накнаде зарада односе се на накнаде за дане празника, рад недељом, годишњи одмор, боловање, ноћни рад, прековремени рад и остале накнаде зарада.

Остали лични расходи највећим дијелом се односе на отпремнине код одласка у пензију, јубиларне награде и разне врсте помоћи (68.393 КМ), трошкове запослених на службеном путу (34.937 КМ), трошкове превоза запослених на посао и са посла

(199.717 KM), регрес за коришћење годишњег одмора (864.112 KM), топли оброк (1.375.784 KM) и накнаде члановима комисија у износу од 77.624 KM (тачка 3. извјештаја).

Трошкови производних услуга исказани су у износу од 1.655.240 KM, а односе се на трошкове транспортних услуга (438.404 KM), услуга одржавања (1.009.408 KM), закупнина (44.752 KM), рекламе и пропаганде (58.900 KM) и трошкове осталих услуга (103.776 KM).

Трошкови транспортних услуга највећим дијелом се односе на поштанске услуге (25.476 KM) и услуге преноса рачуна о утрошеној електричној енергији (255.573 KM), фиксних (80.466 KM) и мобилних телефона (37.919 KM).

Предузеће „Поште Српске“ а.д. Бања Лука пружа поштанске услуге на основу уговора из 2012. године (у току је закључење новог уговора) и услуге преноса писмоносних пошиљака-рачуна о утрошеној електричној енергији (рачуни имају третман обичног писма) на основу Уговора о вршењу услуга преноса рачуна од 04.09.2013. године (са пет анекса). Анексима уговора мијењан је рок на који се уговор закључује (последњим анексом уговор је закључен на период од годину дана - од 03.12.2019. године).

Услуге фиксне и мобилне телефоније ВПН групе пружа предузеће „Мтел“ а.д. Бања Лука, сходно уговорима који су закључени наконведеног отвореног поступка јавне набавке.

Трошкови услуга одржавања највећим дијелом се односе на трошкове текућег одржавања основних средстава - прокресивање траса далековода (598.500 KM), одржавања SAP инфраструктуре (256.623 KM) и трошкови услуга одржавања аутомобила у износу од 72.657 KM (тачка 4. извјештаја).

Радови на прокресивању (сјеча шума испод далековода) изводе се сходно уговору који је закључен са извођачем „Деско“ д.о.о. Братунац, наконведеног отвореног поступка јавне набавке.

Услуге надзора, одржавања и администрације SAP инфраструктуре, набавка SAP лиценци и одржавања истих за Матично предузеће и 11 зависних предузећа врши „Lanaco“ д.о.о. Бања Лука, у складу са уговором из 2017. године.

Трошкови закупа односе се на закуп пословног простора - три пословна простора и гаража (10.298 KM) и друге трошкове закупа (34.454 KM). Други трошкови закупа највећим дијелом се односе на услуге штампе и копирања на измајмљеним штампачима и мултифункционалним уређајима, у складу са уговором који је 2019. године закључен са „Принтерио“ д.о.о. Широки Бријег.

Трошкови рекламе и пропаганде односе се на маркетиншке и рекламне услуге (истицање фирме и одговарајућих порука), на основу уговора закључених са разним удружењима и спортским клубовима (тачка 4. извјештаја).

Трошкове осталих услуга чине трошкови комуналних услуга – одвоз смећа (46.801 KM), испоручене воде (18.516 KM) и остале производне услуге – ископ за измјештање кабла, издавање сагласности на локацију и сл. (33.340 KM).

Трошкови амортизације су исказани у износу од 5.204.481 KM, а обрачунати су према процијењеном корисном вијеку употребе појединих група некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања и примијењених стопа за обрачун амортизације.

Трошкови резервисања су исказана у износу од 263.804 KM, а односе се на резервисања за отпремнине и јубиларне награде запослених (252.874 KM) и судске спорове (10.930 KM). Овлашћени актуар извршио је обрачун садашње вриједности

акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде на дан 31.12.2019. године.

Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса) исказани су у износу од 1.549.374 КМ, а односе се на трошкове непроизводних услуга (983.003 КМ), репрезентације (107.672 КМ), премије осигурања (74.282 КМ), платног промета (7.361 КМ), чланарина (15.327 КМ) и остале нематеријалне трошкове (361.729 КМ).

Трошкове непроизводних услуга у износу од 631.996 КМ чине трошкови општинских и заједничких послова које Матично предузеће обавља у име свих чланица Холдинга, у складу са чланом 10. Уговора о међусобним економским односима од 04.01.2019. године. Такође, у оквиру наведених трошкова исказани су трошкови одржавања и најма софтвера за тарифирање, обрачун и наплату електричне енергије, као и услуга одржавања „LAN i WAN“ мрежног система (192.968 КМ), услуге чишћења просторија (14.845 КМ) и остале непроизводне услуге - вођење регистра ХОВ, накнада за трговање акцијама, услуга физичког обезбјеђења објеката и сл. (78.950 КМ). За услуге одржавања и најма софтвера, те одржавања мрежног система, закључени су уговори са „Pprinter ITSS“ д.о.о. Бања Лука.

Трошкови репрезентације односе се на репрезентацију у пословним просторијама (28.939 КМ), угоститељске услуге (45.811 КМ) и трошкове за поклоне (32.922).

Трошкови премија осигурања односе се на премије осигурања некретнина, постројења и опреме (15.542 КМ), осигурања од одговорности према трећим лицима (21.476 КМ), премије за обавезно осигурање при регистрацији возила (32.234 КМ) и обавезно осигурање запослених (5.030 КМ).

Трошкови чланарина односе се на чланарину Привредној комори Републике Српске за 2019. годину.

Остали нематеријални трошкови највећим дијелом се односе на трошкове друге фазе примјене методе „Lean Six Sigma“ ради оптимизације и побољшања профитабилности Друштва, према уговору из 2017. године (250.000 КМ), судске трошкове (34.534 КМ) и новчану ренту за три лица по судским пресудама (32.851 КМ).

Трошкови пореза највећим дијелом се односе на накнаде за коришћење шума (35.798 КМ), противпожарну заштиту (19.470 КМ), коришћење вода (48.947 КМ), концесиону накнаду (215.704 КМ) и порезе по записницима Пореске управе Републике Српске (22.748 КМ).

Трошкови доприноса највећим дијелом се односе на трошкове доприноса за запошљавање и професионалну рехабилитацију инвалида (9.924 КМ), регулаторне накнаде (91.013 КМ), накнаде синдикату (149.836 КМ) и остале доприносе по записницима Пореске управе Републике Српске (80.665 КМ).

Друштво није вршило признавање расхода и обавеза на обрачунској основи за трошкове нафтних деривата (20.632 КМ), производних услуга (20.881 КМ), непроизводних услуга (9.495 КМ) и трошкове доприноса (7.331 КМ), због тога што су расходи настали у децембру 2018. године евидентирани у јануару 2019. године у укупном износу од 51.008 КМ, а посебни допринос за солидарност у висини 5% од цијене купљених службених возила није обрачунат у току 2019. године у износу од 7.331 КМ. Наведено није у складу са начелом настанка пословног догађаја и параграфом 27 МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја. Због тога су прецијењени расходи текућег периода за 43.677 КМ и финансијски резултат ранијих година за 51.008 КМ, а потцијењени су финансијски резултат текуће године за 43.677 КМ и обавезе за 7.331 КМ (тачка 6.2.2.3. извјештаја).

Финансијски расходи су исказани у износу од 1.250.266 КМ, а највећим дијелом се односе на камате по основу одобрених кредитних средстава (975.577 КМ) и затезне камате за неблагоприятно плаћање јавних прихода (262.802 КМ).

Остали расходи су исказани у износу од 1.435.328 КМ, а односе се на губитке по основу продаје и расходовања нематеријалних средстава, некретнина, постројења и опреме, расходе по основу исправке вриједности и отписа потраживања и расходе по основу расходовања залиха материјала и робе и остале расходе.

Губици по основу продаје и расходовања нематеријалних средстава, некретнина, постројења и опреме су исказани у износу од 193.977 КМ, а највећим дијелом се односе на расходовање основних средстава по основу књижења резултата пописа (96.503 КМ), искњижавања из пословних књига једнократне накнаде за концесионо право изградње хидроелектрана на ријеци Бистрици у износу од 58.653 КМ (тачка 6.2.1.1. извјештаја) и откупљеног стана у износу од 38.821 КМ (тачка 6.2.1.1. извјештаја).

Расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања су исказани у износу од 1.220.391 КМ и прецијењени су за 594.663 КМ због тога што су више исправљена потраживања у 2019. години. Сходно наведеном, потцијењен је и финансијски резултат текуће године (тачка 6.2.1.2. извјештаја).

Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе и остали расходи су исказани у износу од 20.960 КМ, а највећим дијелом се односе на отпис залиха (469 КМ), трошкове судских и других спорова (10.007 КМ) и накнаде штета трећим лицима (1.400 КМ).

6.1.3. Финансијски резултат

У Билансу успјеха исказани су укупни приходи у износу од 51.140.435 КМ, укупни расходи у износу од 50.363.346 КМ, добитак прије опорезивања у износу од 777.089 КМ и нето добитак текуће године у износу од 529.420 КМ. По налазу ревизије укупни приходи су мањи за 472.571 КМ, укупни расходи су мањи за 638.340 КМ, добитак прије опорезивања је већи за 165.769 КМ и нето добитак текуће године је већи за 165.769 КМ.

6.2. Биланс стања

6.2.1. Актива

Пословна актива исказана је у нето износу од 149.425.733 КМ, а односи се на стална и текућа средства.

6.2.1.1. Стална средства

Стална средства су на дан 31.12.2019. године исказана у нето износу од 134.557.741 КМ (брutto вриједности од 332.840.610 КМ и исправке вриједности од 198.282.869 КМ), а односе се на нематеријална средства, некретнине, постројења, опрему и инвестиционе некретнине, средства културе, дугорочне финансијске пласмане и одложена пореска средства.

Нематеријална средства су исказана у нето износу 3.922.647 КМ (брutto вриједности од 4.621.159 КМ и исправке вриједности од 698.512 КМ), а односе се на улагања у развој (18.169 КМ), концесије (223.870 КМ), трајно право коришћења грађевинског земљишта (2.934.624 КМ), лиценце, рачунарски програми и остала нематеријална средства (764.153 КМ). У односу на претходну годину средства су мање исказана за износ обрачунате амортизације (75.907 КМ), искњижавања једнократне накнаде за концесионо право изградње хидроелектрана „Бистрица Б-1“, „Бистрица Б-2“ и „Бистрица Б-3“ на ријеци Бистрици у нето износу 58.653 КМ (брutto

вриједности од 102.500 КМ и исправке вриједности од 43.847 КМ), а по основу Уговора о преносу удјела ОПУ-1087 од 24.06.2019. године и расходовања рачунарских програма по основу књижења резултата пописа у нето износу од 2.540 КМ (брuto вриједности од 9.539 КМ и исправке вриједности од 6.998 КМ).

Права на концесије су исказана по основу закључених уговора са Владом Републике Српске за МХЕ „Месићи Нова“ на ријеци Прача и МХЕ „Богатићи Нова“ на ријеци Жељезници у укупном износу 218.062 КМ.

Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине су исказане у нето износу од 130.374.853 КМ (брuto вриједности од 326.347.232 КМ и исправке вриједности од 195.972.379 КМ), а односе се на земљиште (208.625 КМ), грађевинске објекте (45.414.196 КМ), постројења и опрему (76.477.033 КМ), инвестиционе некретнине (284.986 КМ) и авансе и некретнине, постројења, опрему и инвестиционе некретнине у припреми (7.990.013 КМ).

Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине су иницијално исказани по набавној вриједности умањеној за исправку вриједности и укупне акумулиране губитке због умањења вриједности. Ради свођења вриједности некретнина, постројења и опреме на њихову фер тржишну вриједност, Друштво је у току 2015. године (посљедња процјена), ангажовало независног процјенитеља да изврши процјену фер вриједности и на основу извјештаја о процјени евидентирало је у својим пословним књигама позитивне и негативне ефекте процјене вриједности, по сваком појединачном средству.

Друштво води евиденцију о земљишту и грађевинским објектима (у пословним књигама и помоћним евиденцијама) којим располаже, али није у потпуности власник наведене имовине. У складу са писаним образложењем за потребе ревизије од 07.10.2020. године право власништва уписано је на пословним објектима Дирекције, РЈ (Соколац, Рогатица, Фоча, Источно Ново Сарајево и Трново) и пословница (Рудо, Чајниче, Калиновик и Ново Горажде). За објекте РЈ Пале, Баждарнице и складишта Сумбуловац у току је поступак излагања ради уписа права власништва у складу са Законом о стварним правима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 124/08, 3/09, 58/09, 95/11, 60/15 и 107/19). За новоизграђене објекте Пословнице Источни Стари Град, МХЕ „Богатићи Нова“ и МХЕ „Месићи Нова“ у току је поступак укњижбе. За поједине електроенергетске објекте упис власништва је извршен, а за дио није извршен јер је у току поступак излагања и ступање на снагу катастра непокретности.

Земљиште је исказано у вриједности од 208.625 КМ. У току 2019. године повећана је вриједност земљишта због куповине 3.168 м² земљишта у вриједности од 49.104 КМ, а на основу закљученог Уговора о купопродаји некретнине ОПУ 133/19.

Грађевински објекти су исказани у нето износу од 45.414.196 КМ (брuto вриједности од 74.290.886 КМ и исправке вриједности од 28.876.690 КМ). Најзначајнији дио грађевинских објеката чине бране, тунели доводни, трафо станица, далеководи (бетонски и дрвени стубови), хидроелектране, те пословни објекти (зграде, магацини, гараже и друго). Повећање вриједности грађевинских објеката у износу од 605.010 КМ односи се на активирање средстава у току године по записницима о колаудацији. Смањење на позицији грађевинских објеката у износу од 1.105.841 КМ односи се на обрачунату амортизацију.

Постројења и опрема су исказани у нето износу од 76.477.033 КМ (брuto вриједности од 243.529.420 КМ и исправке вриједности од 167.052.387 КМ), а односе се на постројења за производњу и дистрибуцију електричне енергије, трансформаторе, електромонтажни дио трафо станица, прикључке, телекомуникациону опрему, рачунарску опрему, превозна средства, намјештај, канцеларијску и осталу опрему.

Повећање вриједности постројења и опреме у износу од 2.809.269 КМ, највећим дијелом се односи на активирање средстава по записницима о колаудацији опреме за дистрибуцију електричне енергије, стављање у употребу превозних средстава, намјештаја и друге опреме. Вриједност постројења и опреме смањена је за износ обрачунате амортизације (4.022.733 КМ) и по основу књижења резултата пописа у нето износу 93.345 КМ (брutto вриједности од 349.782 КМ и исправке вриједности од 256.437 КМ).

Инвестиционе некретнине су исказане у нето износу од 284.986 КМ (брutto вриједности од 328.288 КМ и исправке вриједности од 43.302 КМ), а односе са на станове који се издају у закуп. Вриједност инвестиционих некретнина смањена је по основу откупа једног стана у нето износу од 38.821 КМ (брutto вриједности од 43.767 КМ и исправке вриједности од 4.946 КМ), а на основу Уговора о откупу стана закљученог између Друштва и физичког лица и рјешења Републичке управе за геодетске и имовинско правне послове од 18.02.2019. године.

Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине у припреми су исказани у нето износу од 7.705.347 КМ, а највећим дијелом се односе на грађевинске објекте у припреми (1.839.634 КМ), опрему у припреми (3.092.291 КМ) и виталне резервне дијелове (2.260.949 КМ). Витални резервни дијелови и алат дефинисани су чланом 24. и 25. Правилника о рачуноводственим политикима, а чине дијелове веће вриједности, односно ставке постројења које се чувају у производњи или дистрибуцији, како би осигурали континуирану производњу и испоруку електричне енергије у случајевима великог испада на производним или преносним постројењима. Користе се дуже од једног обрачунског периода, а амортизују се према употребном вијеку основног средства за који се веже, или према употребном вијеку самог резервног дијела. Значајан дио средстава у припреми потиче из ранијег периода (2009-2015. година) око 1.885.039 КМ. У складу са писаним образложењем за потребе ревизије које је достављено 26.10.2020. године наведене инвестиције нису завршене највећим дијелом због тога што нису ријешени имовинско-правни односи, није ријешен пројекат „Гондоле“, није урађена реконструкција саобраћајница или нису достављени дневници и грађевинске књиге па сходно томе нису затворени радни налози.

Опрема у припреми је потцијењена за 88.358 КМ (без ПДВ-а), због тога што у пословним књигама нису евидентирани пословни догађаји који се односе на три фактуре примљене од стране Матичног предузећа за опрему добијену од добављача „Siemens AG“ д.о.о. Београд (фактуре бр. 3/19, 8/19 и 13/19 од 31.12.2019. године). Наведене пословне промјене евидентиране су у јануару 2020. године (тачка 6.2.2.3. извјештаја).

Аванси за некретнине, постројења, опрему и инвестиционе некретнине су исказани у износу од 284.665 КМ, а највећим дијелом се односе на дати аванс предузећу „Siemens AG“ д.о.о. Београд по пројекту SCADA (267.786 КМ) који финансира Кредитни завод из Франкфурта (KfW).

Дугорочни финансијски пласмани су исказани у нето износу од 94.579 КМ (брutto вриједности од 1.706.557 КМ и исправке вриједности од 1.611.978 КМ), а односе се на дугорочно репрограмирана потраживања од купаца за испоручену електричну енергију у износу од 1.611.978 КМ (брutto и исправке вриједности) и стамбене кредите (94.579 КМ).

У оквиру дугорочних финансијских пласмана евидентирају се и учешћа у капиталу других правних лица која су на дан 01.01.2019. године исказана у износу од 994.150 КМ, а која су продата у току 2019. године. У вези са наведеним, а на основу

расположиве документације и евиденција у пословним књигама утврђено је да је Друштво посједовало учешће у капиталу код ХЕ „Бистрица“ д.о.о. Фоча.

Влада Републике Српске – Министарство привреде, енергетике и развоја (концедент) и Друштво (концесионар) су у августу 2006. године закључили уговоре о концесији за изградњу хидроелектрана „Бистрица Б-1“, „Бистрица Б-2а“, „Бистрица Б-3“ на ријеци Бистрици и „Јањина Ј-1“ на ријеци Јањини укупне вриједности 106.000.000 КМ. Уговори о концесији су анексирани (пет анекса за Бистрицу и шест за Јањину), а измјене и допуне су се односиле на пренос уговора о концесији на предузеће ХЕ „Бистрица“ д.о.о. Фоча, додјелу права на коришћење вода ријека Бистрице и Јањине, коришћење земљишта у власништву Републике Српске, продају електричне енергије, рокове изградње, гаранције за извођење и функционалност, упис права коришћења на некретнинама, права и обавезе око уступања, датум ступања на снагу уговора, ефективни датум, претходне услове, услове раскида уговора, изградњу електрана по Б.О.Т моделу, инсталисану снагу, пренос права и обавеза концесионара на друго правно лице и прије изградње електрана (измјена из 2011. године), финансирање имовинско-правних односа из властитих средстава, итд.

У складу са чланом 10. и 44. став (5) наведених уговора о концесији и Одлуком о оснивању од 16.05.2008. године основано је предузеће ХЕ „Бистрица“ д.о.о. Фоча ради реализације права и обавезе из уговора о концесији. Сходно наведеном, а и претходним сагласностима Комисије за концесије Републике Српске од 30.05.2008. године, Министарства привреде, енергетике и развоја Републике Српске од 10.03.2009. године извршен је пренос права на концесију са Друштва на предузеће ХЕ „Бистрица“ д.о.о. Фоча.

У периоду од 2008 - 2017. године, а на основу одлука Владе Републике Српске, Комисије за концесије Републике Српске и Скупштине акционара Друштва мијењана је структура власништва концесионог предузећа ХЕ „Бистрица“ д.о.о. Фоча.

Уговором о преносу удјела ОПУ-1087 од 24.06.2019. године који је закључен између Друштва и Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ Матично предузеће а.д. Требиње – Зависно предузеће „Хидроелектране на Дрини“ а.д. Вишеград извршен је пренос 10% удјела Друштва у ХЕ „Бистрица“ д.о.о. Фоча уз накнаду од 2.076.800 КМ.

Репрограм потраживања од купаца за испоручену електричну енергију извршен је на основу Одлуке о провођењу четвртог циклуса репрограма потраживања за утрошену електричну енергију коју је донијела Влада Републике Српске у функцији Скупштине акционара Акцијског фонда Републике Српске а.д. Бања Лука 29.09.2011. године. Текућа доспијећа за 2020. годину по овом основу износе 398.680 КМ. Дугорочно репрограмирана потраживања од купаца су потцијењена у износу од 75.014 КМ, због тога што у оквиру истих нису евидентирани обрачунате неплаћене камате које ће бити отписане након што купац у цијелости измири дуг по уговору о репрограму, што није у складу са чланом 47. став (10) Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ - пречишћени текст. Сходно наведеном, прецијењена су краткорочна потраживања у истом износу.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **дугорочно репрограмирана потраживања евидентирају сходно члану 47. став (10) Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ - пречишћени текст;**
- **корекција грешке која се односи на евидентирање ненаплаћене камате у оквиру репрограмираних потраживања изврши сходно члану 81. Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга**

„Електропривреда Републике Српске“ - пречишћени текст и параграфу 41 - 49 МРС 8 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке.

Стамбени кредити су исказани у износу од 94.579 КМ и односе се на кредите дате радницима на период од 5-25 година, а према уговорима закљученим прије ступања на снагу Закона о јавним предузећима - прије 02.09.2004. године („Службени гласник Републике Српске“, бр. 75/04 и 78/11). Ступањем на снагу наведеног закона, односно чланом 40. је дефинисано да није допуштено јавним предузећима одобравање кредита или позајмица запосленим или другим лицима, што је по старом закону било могуће.

Одложена пореска средства су исказана у износу од 148.831 КМ у складу са параграфом 34. МРС 12 – Порези на добитак. Смањена су у односу на прошлу годину за 2.849 КМ.

6.2.1.2. Текућа средства

Текућа средства су на дан 31.12.2019. године исказана у нето износу од 14.867.992 КМ (брutto вриједности од 65.654.451 КМ и исправке вриједности од 50.786.459 КМ). Односе се на залихе материјала, дате авансе, краткорочна потраживања, пласмане и готовину.

Залихе материјала су исказане у нето износу од 2.585.717 КМ (брutto вриједности од 3.271.200 КМ и исправке вриједности од 685.483 КМ), а највећим дијелом се односе на залихе (нето) материјала за израду учинака у складишту (2.315.503 КМ), резервних дијелова у складишту (137.876 КМ), алата, инвентара и ХТЗ опреме у складишту (114.061 КМ) и горива и мазива у складишту (14.515 КМ).

Према члану 31. Правилника о рачуноводственим политикама, залихе се мјере по набавној вриједности или цијени коштања, односно нето продајној вриједности ако је она нижа. Сваки улаз на залихе је евидентиран по фактурној цијени (са рачуна добављача), приликом чега се цијена за преостале залихе коригује за ефекте промјена цијене посљедњег улаза. Обрачун излаза (уtroшка) залиха признаје се по методи просјечне пондерисане цијене сходно параграфу 25. и 27. МРС 2 - Залихе. Алат, инвентар и други потрошни материјал се отписују приликом издавања у употребу уз 100% отпис (признају се као трошак у цијелости).

Дати аванси су исказани у нето износу од 56.948 КМ (брutto вриједности од 133.275 КМ и исправке вриједности од 76.327 КМ), а највећим дијелом се односе на дате авансе у ранијем периоду (2006. године) предузећу „Фероелектро“ д.д. Сарајево, који је исправљен у вриједности од 76.327 КМ.

Краткорочна потраживања, пласмани и готовина су исказани у нето износу од 12.225.327 КМ (брutto вриједности од 62.249.976 КМ и исправке вриједности од 50.024.649 КМ), а односе се на краткорочна потраживања, краткорочне финансијске пласмане, готовинске еквиваленте и готовину и активна временска разграничења.

Краткорочна потраживања су исказана у нето износу од 10.246.125 КМ (брutto вриједности од 59.872.094 КМ и исправке вриједности од 49.625.969 КМ), а највећим дијелом се односе на потраживања од купаца – повезаних правних лица (573.024 КМ), потраживања од купаца у земљи (8.559.449 КМ) и потраживања из специфичних послова (1.087.107 КМ).

Потраживања од купаца – повезаних правних лица највећим дијелом се односе на потраживања за дистрибутивну мрежарину (552.903 КМ) од Матичног предузећа.

Потраживања од купаца у земљи у нето износу од 8.559.449 КМ (брutto вриједности од 57.251.138 КМ и исправке вриједности од 48.691.689 КМ) односе се на

потраживања по основу испоручене електричне енергије крајњим потрошачима са обрачунатом затезном каматом за неблаговремено плаћање рачуна за утрошену електричну енергију и накнадама (накнада за услуге снабдијевања и накнада за обновљиве изворе електричне енергије). Евидентирање обрачунате затезне камате у оквиру потраживања од купаца умјесто у оквиру потраживања за камату од других субјеката није у складу са чланом 14. став (3) и 16. став (3) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Друштво је у току 2019. године, а и у ранијем периоду обрачунавало затезну камату изнад висине главног дуга по основу утрошене електричне енергије, што није у складу са чланом 6. Закона о затезној камати („Службени гласник Републике Српске”, број 61/18) и чланом 45 д) Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ – пречишћен текст.

Рјешењем Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске о предузимању мјера након обављене редовне надзорне провјере од 23.01.2020. године Друштву је наложено да примијени одредбе Закона о затезној камати и коригује салдо камате до висине дуга по основу утрошене електричне енергије. На основу презентоване документације, утврђено је да су потраживања од затезних камата у земљи у 2019. години и приходи прецијењени у износу од 472.571 КМ за колико је прецијењен и финансијски резултат текуће године (тачке 6.1.1. и 6.1.3. извјештаја), а због истог начина обрачуна затезне камате у ранијим годинама прецијењена су краткорочна потраживања и финансијски резултат ранијих година у износу од 3.175.706 КМ (респективно) - тачка 6.2.2.1. извјештаја).

Препоручују се директору да обезбиједи да се:

- **обрачунате затезне камате за неблаговремено плаћање рачуна за утрошену електричну енергију евидентирају у оквиру потраживања за камату од других субјеката сходно члану 16. став (3) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;**
- **затезна камата обрачунава у висини главног дуга по основу утрошене електричне енергије сходно члану 6. Закона о затезној камати и члану 45 д) Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ – пречишћен текст.**

Друштво је анализирано старосну структуру потраживања и извршило исправку вриједности потраживања која нису наплаћена у року од 12 мјесеци (у 2019. години у износу од 1.220.391 КМ). На основу презентоване документације (помоћних евиденција потраживања од купаца, уговора, ИОС-а, итд) утврђено је да је дошло до грешке приликом анализе старосне структуре потраживања и да су потраживања од ЈЗУ Болница „Србија“ Источно Сарајево више исправљена за 519.648 КМ (исправка вриједности потраживања извршена је и у оквиру репрограмираних потраживања и текућих потраживања), а за ЈЗУ Универзитетска Болница Фоча грешком је у оквиру исправке вриједности евидентирана камата (75.014 КМ) која није дефинисана уговором о репрограму. Сходно наведеном, прецијењени су расходи по основу исправке вриједности потраживања и исправка вриједности потраживања, а потцијењена су потраживања од купаца и финансијски резултат текућег периода у износу од 594.663 КМ (респективно) - тачке 6.1.2. и 6.1.3. извјештаја.

Препоручује се директору да обезбиједи да се процјена наплативости потраживања врши сходно члану 48. Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ - пречишћени текст, а корекција грешке код исправке вриједности

потраживања изврши сходно члану 81. Правилника о рачуноводственим политикама Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ - пречишћени текст и параграфу 41 - 49 МРС 8 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке.

Остала потраживања из специфичних послова од повезаних правних лица су исказана у износу од 1.087.107 КМ, а односе се на потраживања по основу продате електричне енергије Матичном предузећу, а која је произведена у МХЕ „Месићи Нова“ и МХЕ „Богатићи Нова“.

Краткорочни финансијски пласмани су исказани у нето износу од 11.586 КМ (брutto вриједности од 410.266 КМ и исправке вриједности од 398.680 КМ), а највећим дијелом се односе на текућа доспијећа репрограмираних потраживања бруто и исправке вриједности од 398.680 КМ.

Готовински еквиваленти и готовина су исказани у износу од 1.870.526 КМ. Трансакције са новчаним средствима се обављају преко редовних рачуна и рачуна преко којих се врши аутоматско дневно пражњење. Рачуни су отворени код „NLB banka“ а.д. Бања Лука, „Nova banka“ а.д. Бања Лука, „Sberbank“ а.д. Бања Лука, „Unicredit banka“ а.д. Бања Лука, „Komercijalna banka“ а.д. Бања Лука и „Addiko bank“ а.д. Бања Лука.

Активна временска разграничења су на дан 31.12.2019. године у пословним књигама исказана у износу од 517.337 КМ, док су у Билансу стања на дан 31.12.2019. године исказана у износу од 97.090 КМ, што је мање за 420.247 КМ. Износ од 420.247 КМ се односи на уплаћене авансе за електричну енергију (децембар 2019. године) који су сторнирани 03.01.2020. године (тачке 6. и 6.2.2.3. извјештаја).

6.2.2. Пасива

Пословна пасива исказана је у износу од 149.425.733 КМ, а односи се на капитал, резервисања, одложене пореске обавезе, разграничене приходе и обавезе.

6.2.2.1. Капитал

Капитал је на дан 31.12.2019. године исказан у укупном износу од 83.175.736 КМ и чине га основни капитал, резерве, ревалоризационе резерве и нераспоређени добитак.

Основни капитал је исказан у износу од 15.795.899 КМ, а чини га акцијски капитал у власништву Мјешовитог холдинга „Електропривреда Републике Српске“, Матично предузеће а.д. Требиње 65%, осталих акционара 20%, ПРЕФ-а Републике Српске а.д. Бања Лука 10% и Фонда за реституцију а.д. Бања Лука 5%.

Друштво је у својим пословним књигама на дан 31.12.2019. године исказало исту укупну вриједност акцијског капитала према рјешењу о регистрацији Окружног привредног суда у Источном Сарајеву и Централног регистра хартија од вриједности Републике Српске у износу од 15.795.899 КМ.

Резерве чине законске и статутарне резерве. Законске резерве су исказане у износу од 166.388 КМ у складу са чланом 231. Закона о привредним друштвима, односно чланом 36. Закона о јавним предузећима.

Статутарне резерве исказане су у износу од 8.645.789 КМ, а највећим дијелом од 8.642.637 КМ се односе на резерве настале преносом са ревалоризационих резерви насталих по основу ревалоризације капитала у ранијем периоду (до 31.12.2000. године). Дописом Матичног предузећа од 01.12.2009. године дат је приједлог да се износ од 8.642.637 КМ са осталог капитала прекњижи на друге резерве, а ради стицања основних услова за покретање процедуре повећања акцијског капитала.

Чланом 231. став (1) Закона о привредним друштвима дефинисано је да резерве акционарског друштва чине законске резерве, резерве капитала, статутарне и друге резерве, а ставом (6) је дефинисано да акционарско друштво може својим оснивачким актом прописати статутарне резерве, њихову висину и намјене за које се могу користити, те да се у статутарне резерве могу уносити само износи који потичу из добити акционарског друштва. Такође, чланом 94. Статута Друштва дефинисано је да се могу формирати статутарне резерве у које се уносе износи који потичу из добити акционарског друштва. Сходно наведеном, евидентирање ревалоризације капитала у оквиру статутарних резерви умјесто у оквиру осталих резерви није у складу са чланом 24. став (5) и (6) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Препоручује се директору да обезбиједи да се резерве настале по основу ревалоризације капитала из ранијег периода евидентирају у оквиру осталих резерви, сходно члану 24. став (6) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Ревалоризационе резерве исказане су у износу од 33.770.759 КМ, а односе се на позитивне ефекте процјене вриједности некретнина, постројења, опреме и нематеријалних средстава извршених у ранијем периоду (последња процјена је била у 2015. години). Промјене по основу умањења ревалоризационих резерви у износу од 1.939.145 КМ нису објелодањене (тачка 6.6. извјештаја).

Нераспоређени добитак исказан је у износу од 24.796.901 КМ. Нераспоређени добитак текуће године евидентиран је у износу од 529.420 КМ и нераспоређени добитак ранијих година у износу од 24.267.481 КМ. По налазу ревизије нераспоређени добитак текуће године треба кориговати на више за 165.769 КМ (тачка 6.1.3. извјештаја), а нераспоређени добитак ранијих година треба умањити за 3.226.714 КМ јер су потраживања по основу обрачунате затезне камате прецијењена (3.175.706 КМ) и обавезе нису признате на обрачунској основи (51.008 КМ).

Нераспоређени добитак ранијих година највећим дијелом је настао као резултат укидања ревалоризационих резерви по основу амортизације некретнина, постројења, опреме и нематеријалних средстава за 2019. годину и раније године, као и по основу признавања неамортизованих ревалоризационих резерви појединих имовинских дијелова некретнина, постројења, опреме и нематеријалних средстава која су у току 2019. године (45.404 КМ) или ранијих година расходована.

Друштво је у 2019. години, као и претходних година, извршило пренос раније остварених позитивних ефеката ревалоризације за износ обрачунате амортизације сталних средстава (континуирани) у износу од 1.893.741 КМ у корист нераспоређеног добитка ранијих година умјесто нераспоређеног добитка текуће године, што није у складу са чланом 25. став (2) тачка 4) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

6.2.2.2. Резервисања, одложене пореске обавезе и разграничени приходи

Резервисања, одложене пореске обавезе и разграничени приходи су на дан 31.12.2019. године исказани у износу од 17.623.187 КМ.

Резервисања за накнаде и бенефиције запослених су исказана у износу од 754.150 КМ и односе се на садашњу вриједност акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде обрачунатих у складу са МРС 19 – Примања

запослених. Поменута резервисања утврђена су на основу обрачуна и извјештаја овлашћеног актуара на дан 31.12.2019. године.

Одложене пореске обавезе су исказане у износу од 5.493.409 КМ. Ове обавезе су настале као посљедица различитог обрачуна амортизације у рачуноводствене и пореске сврхе. Приликом обрачуна привремених разлика Друштво користи стопе обрачуна амортизације у рачуноводствене сврхе утврђене на основу процјене вијека трајања појединих средстава (процјене од стране овлашћених процјењивача које се врше сваких четири до пет година) и стопе амортизације у пореске сврхе утврђене у Правилнику о амортизацији сталних средстава у пореске сврхе („Службени гласник Републике Српске“, број 96/17).

Разграничени приходи и примљене донације су исказани у износу од 10.831.123 КМ, а односе се на донирана средства у инвестиције у току, прикључке, мјерне ормаре, материјал до активације, итд. У току 2019. године Друштво је примило донације у износу од 1.651.944 КМ, а највећим дијелом се односе на примљену опрему по записницима о извршеном утврђивању вриједности прикључног вода, мјерног мјеста и мјерно разводних ормара и сл. чија је изградња од стране инвеститора уступљена Друштву. У складу са чланом 13. Правилника о рачуноводственим политикама, некретнине, постројења и опрема примљени без накнаде исказују се као разграничени приход који се признаје као приход на систематској и рационалној основи током корисног вијека трајања средстава.

Остала дугорочна резервисања су исказана у износу од 544.505 КМ, а односе се на разграничене приходе по основу државних донација (520.390 КМ) и резервисања по основу судских спорова (24.115 КМ).

Друштво је извршило признавање дугорочних обавеза по фер вриједности, а разлику између вриједности обавеза према уговореним условима и њихове фер вриједности признало као разграничени приход од државних донација (520.390 КМ) у складу са параграфима 10А, 12, 17 и 24 МРС 20 – Рачуноводство државних давања и објелодањивање државне помоћи. Друштво је обезбиједило повољније услове финансирања од иностраних кредитора искључиво из разлога државне или ентитетске гаранције за враћање ових кредитних обавеза у име Друштва. Наведени износ је евидентиран у оквиру осталих дугорочних резервисања умјесто у оквиру разграничених прихода и примљених донација, што није у складу са чланом 28. став (8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Препоручује се директору да обезбиједи да се евидентирање разграничених прихода по основу државних давања врши сходно члану 28. став (8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

6.2.2.3. Обавезе

Укупне обавезе су на дан 31.12.2019. године исказане у износу од 48.626.810 КМ, а односе се на дугорочне обавезе (22.940.523 КМ) и краткорочне обавезе (25.686.287 КМ).

Дугорочне обавезе се односе на обавезе према повезаним правним лицима (Матичном предузећу) и дугорочне кредите.

Дугорочне обавезе према Матичном предузећу су исказане у износу од 3.618.182 КМ (без текућих доспијећа за 2020. годину – краткорочни дио обавезе), а односе се на репрограмирани обавезе по основу задржаних средстава од наплаћене електричне енергије са 31.12.2018. године (2.342.026 КМ), накнаде за обновљиве изворе

енергије и ефикасну когенерацију и преузету електричну енергију у систему подстицаја са 31.03.2019. године (1.276.156 КМ) – тачка 3. извјештаја.

Уговором о репрограму дуга по основу задржаних средстава на дан 31.12.2018. године који је закључен 01.04.2019. године између Матичног предузећа и Друштва дефинисан је износ укупног дуга од 3.603.117 КМ и рок измирења од 60 мјесеци. Са 31.12.2019. године измирен је дуг у износу од 480.416 КМ.

Уговором о репрограму дуга по основу накнаде за обновљиве изворе енергије и ефикасну когенерацију и преузете енергије из система подстицаја који је закључен 26.04.2019. године између Матичног предузећа (у својству Оператора система подстицаја) и Друштва дефинисан је износ укупног дуга од 2.871.353 КМ и рок измирења од 36 мјесеци. Са 31.12.2019. године измирен је дуг у износу од 634.797 КМ.

Дугорочни кредити су исказани у износу од 19.322.341 КМ, а односе се на дугорочне кредите у земљи (14.225.768 КМ) и дугорочне кредите у иностранству (5.096.573 КМ).

Дугорочни кредити у земљи се односе на обавезе по основу кредита од „Addiko bank“ а.д. Бања Лука, који је искоришћен за изградњу МХЕ „Богатићи Нова“. Кредит је одобрен у износу од 17.108.916 КМ.

Инструмент обезбјеђења уредног извршења свих обавеза из уговора су 20 бјанко овјерених и потписаних мјеница, са клаузулом без протеста. Друштво по основу наведених мјеница одговара свом својом имовином за обавезе по уговору (члан 7. уговора о дугорочном кредиту). На основни уговор о дугорочном кредиту закључена су три Анекса уговора којим се, уз постојеће уводе и додатна обезбјеђења, а која се односе на заложно право првог реда на покретним стварима – дијелу основних средстава (постројење МХЕ „Месићи Нова“), процијењене вриједности 5.495.423 КМ (Анекс 1), заложно право на покретним стварима – опрема, процијењене вриједности 10.007.668 КМ без ПДВ-а (Анекс 2), заложно право на потраживањима која Друштво има по основу Уговора о обавезном откупу електричне енергије по гарантованој откупној цијени за производњу из обновљивих извора од 23.01.2019. године (МХЕ „Богатићи Нова“). Предмет откупа и подстицаја је 72% нето испоручене електричне енергије у дистрибутивну мрежу – 72% од 29.189.976 kWh (Анекс 3) – тачка 6.2.3. извјештаја.

Дугорочни кредити у иностранству се односе на обавезе по основу дугорочних кредита од Европске банке за обнову и развој (EBRD 35806), по Пројекту обнове електродистрибуције у Босни и Херцеговини (215.753 КМ), Кредитног завода за обнову, Франкфурт на Мајни (KfW) по Пројекту SCADA систем за дистрибуцију електричне енергије (1.024.764 КМ) и Европске инвестиционе банке (EIB 23871) у износу од 3.856.084 КМ.

Краткорочне обавезе су исказане у укупном износу од 25.686.287 КМ, а односе се на краткорочне финансијске обавезе, обавезе из пословања, обавезе из специфичних послова, обавезе за зараде и накнаде зарада, друге обавезе, обавезе за ПДВ, обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине, обавезе за порез на добитак, пасивна временска разграничења и краткорочна резервисања.

Краткорочне финансијске обавезе су исказане у укупном износу од 4.735.513 КМ, а односе се на текућа доспијећа дугорочних кредита (2.781.666 КМ), доспијеће репрограмираних обавеза према Матичном предузећу за задржана средства, накнаде за обновљиве изворе енергије и ефикасну когенерацију и преузету електричну енергију у систему подстицаја (1.741.074 КМ) и репрограмираних обавеза по основу пореског дуга по Рјешењу Министарства финансија Републике Српске од 26.07.2019. године (212.774 КМ).

Текућа доспијећа дугорочних кредита односе се на дио дугорочних обавеза који доспијева за плаћење до годину дана по основу кредита у земљи (3.959.576 KM) и ино кредита (775.937 KM). Кредити у земљи односе се на текуће доспијеће кредита код „Addiko bank“ а.д. Бања Лука (1.348.707 KM) и „Sberbank“ а.д. Бања Лука (657.022 KM), док текуће доспијеће кредита у иностранству чине обавезе према Свјетској банци (3.732 KM), EBRD-у (481.094 KM) и ЕИВ-у (291.111 KM).

Кредит од „Sberbank“ а.д. Бања Лука одобрен је у износу од 5.850.000 KM и коришћен је ради финансирања изградње МХЕ „Месићи Нова“. Датум доспијећа посљедње рате је 02.07.2020. године па је на дан 31.12.2019. године за наведени кредит исказана краткорочна обавеза (текуће доспијеће), у износу од 657.022 KM.

Рјешењем Министарства финансија Републике Српске о одгоди плаћања пореског дуга одобрено је одгођено плаћање пореског дуга по основу јавних прихода на период од 12 мјесеци у укупном износу од 364.755 KM, од чега се на главни дуг односи 103.413 KM (порез на добит, допринос за лица са инвалидитетом, посебан допринос за солидарност, комунална такса на фирму, накнада коришћења природних ресурса у сврху производње електричне енергије и накнада за коришћење електроенергетских објеката) и обрачунату затезну камату за неблаговремено плаћање обавеза (261.343 KM). У току 2019. године измирене су обавезе у износу од 151.981 KM.

Обавезе из пословања су исказане у укупном износу од 18.213.509 KM, а највећим дијелом се односе на обавезе према добављачима – повезана правна лица (16.566.542 KM), добављачима у земљи (1.301.570 KM) и добављачима у иностранству (326.377 KM). Обавезе према добављачима – повезана правна лица највећим дијелом се односе на обавезе према Матичном предузећу за преузету електричну енергију и пренесене трошкове (16.564.263 KM). Исте су потврђене Записником о усаглашавању обавеза и потраживања на дан 31.12.2019. године између Матичног предузећа и Друштва.

Обавезе из специфичних послова су исказане у износу од 451.924 KM, а односе се на обавезе по основу општих и заједничких послова које Матично предузеће обавља у име свих чланица холдинга и обавезе по основу припадајућих трошкова дебаланса.

Обавезе за зараде и накнаде зарада су исказане у укупном износу од 1.290.941 KM, а односе се на обавезе за плате запослених за децембар 2019. године (638.858 KM), порезе на зараде и накнаде зарада (67.036 KM), доприносе на зараде и накнаде зарада (508.026 KM), накнаду за рођење дјетета (1.051 KM) и обавезе за порезе и доприносе на остала лична примања (75.970 KM).

Друге обавезе су исказане у износу од 44.924 KM, а највећим дијелом се односе на обавезе за донације које су одобрене из добити (18.016 KM), члановима надзорног одбора и одбора за ревизију (4.350 KM), за чланарине пословним и другим удружењима (15.327 KM).

Обавезе за ПДВ су исказане у износу од 263.323 KM, а односе се на обавезе за плаћање ПДВ-а по основу разлике између обрачунатог и аконтационог ПДВ-а. Друштво није евидентирало све обавезе (рачуне добављача) због чега је на дан билансирања потцијењен исказани улазни ПДВ у износу од 15.020 KM, а обавезе за уплату ПДВ су за исти износ прецијењене (тачка 6.2.1.1. извјештаја).

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине су исказане у износу од 85.232 KM, а односе се највећим дијелом на обавезе по основу накнада за шуме и противпожарну заштиту (25.981 KM), концесионе накнаде (35.009 KM) и накнаде синдикату (12.402 KM). Ове обавезе су на дан билансирања потцијењене за износ

од 7.331 KM, јер Друштво није благовремено извршило обрачун посебног доприноса за солидарност у висини 5% од цијене купљених службених возила. У току ревизије извршен је обрачун и уплата посебног доприноса за солидарност (тачка 6.1.2. извјештаја).

Обавезе за порез на добитак су исказане у износу од 63.951 KM.

Као што је наведено под тачкама 6.1.2. и 6.2.1.1. извјештаја, обавезе према добављачима нису у потпуности исказане на обрачунској основи, због чега су на дан билансирања потцијењене у најмањем износу од 110.709 KM, што није у складу са параграфом 27 MPC 1 – Презентација финансијских извјештаја. Наведене обавезе су евидентирани у јануару 2020. године.

Препоручује се директору да обезбиједи да се обавезе признају на обрачунској основи сходно параграфу 27 MPC 1 – Презентација финансијских извјештаја.

Пасивна временска разграничења и краткорочна резервисања су на дан 31.12.2019. године у пословним књигама исказана у износу од 957.217 KM, док су у Билансу стања на дан 31.12.2019. године исказана у износу од 536.970 KM, што је мање за 420.247 KM. Износ од 420.247 KM се односи на уплаћене авансе за електричну енергију (децембар 2019. године) који су сторнирани 03.01.2020. године (тачке 6. и 6.2.1.2. извјештаја).

6.2.3. Ванбилансна евиденција

У Билансу стања на дан 31.12.2019. године исказана је ванбилансна актива/пасива у износу од 26.188.293 KM, а односи се на примљене гаранције од добављача у поступцима јавних набавки (897.313 KM), земљиште, грађевинске објекте и опрему која се налази на подручју Федерације БиХ (14.399.768 KM), станове који су били у власништву Друштва, а откупљени су од стране радника (2.188.321 KM) и обавеза према Матичном предузећу са 31.12.2004. године које су сходно члану 45 а) став (5) Правилника о рачуноводственим политикама евидентирани у износу од 8.218.359 KM.

Ванбилансна евиденција није исказана у складу са чланом 62. и 63. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике, јер нису исказане вриједности уписаних, заложних права на покретним стварима (процијењене вриједности 15.503.091 KM) и потраживањима која Друштво има по основу Уговора о обавезном откупу електричне енергије по гарантованој откупној цијени за производњу из обновљивих извора од 23.01.2019. године (МХЕ „Богатићи Нова“), преузете мјенице као инструмент обезбјеђења репрограмираних потраживања, дате мјенице као инструмент обезбјеђења дугорочних кредита, а исказани су банкарске гаранције за озбиљност понуде којима је истекао рок важности (38.250 KM) и станови који нису у њиховом власништву јер су откупљени (2.188.321 KM).

Препоручује се директору да обезбиједи да се ванбилансна евиденција исказује сходно члану 62. и 63. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

6.3. Биланс токова готовине

У Билансу токова готовине на дан 31.12.2019. године исказани су приливи готовине из пословних активности у износу од 58.384.368 KM и одливи готовине из пословних активности у износу од 54.344.173 KM, што је за резултат имало нето прилив готовине из пословних активности у износу од 4.040.195 KM.

Приливи готовине из активности инвестирања исказани су у износу од 2.211.775 КМ, а одливи готовине из активности инвестирања у износу од 2.118.110 КМ, што је за резултат имало нето прилив готовине из активности инвестирања у износу од 93.665 КМ.

Прилив готовине из активности финансирања није исказан, док је одлив готовине из активности финансирања исказан у износу од 4.115.353 КМ, што је за резултат имало нето одлив готовине из активности финансирања у износу од 4.115.353 КМ.

Нето прилив готовине исказан је у износу од 18.507 КМ, готовина на почетку обрачунског периода исказана је у износу од 1.852.019 КМ, а готовина на крају обрачунског периода у износу од 1.870.526 КМ, што одговара готовини исказаној у Билансу стања.

У оквиру одлива готовине из пословних активности исказани су одливи готовине из активности финансирања који се односе на отплату главнице по основу дугорочних ино кредита у износу од 706.213 КМ, што није у складу са чланом 11. и 17. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике и МРС 7 – Извјештај о токовима готовине.

Препоручује се директору да обезбиједи да се Биланс токова готовине саставља сходно члану 11. и 17. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике и МРС 7 – Извјештај о токовима готовине.

6.4. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањено је да су финансијски извјештаји састављени под претпоставком да ће Друштво наставити своје пословање у складу са начелом сталности пословања. Такође је објелодањено, да је Друштво за годину која се завршава 31.12.2019. године исказало веће краткорочне обавезе од обртне имовине и да управа Друштва сматра да ће уз континуирану финансијску подршку Матичног предузећа превазићи тренутне тешкоће у пословању.

6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према писменој информацији за потребе ревизије добијеној од Друштва на дан 31.12.2019. године укупна вриједност потенцијалних штета по основу 26 судских спорова који се воде против Друштва износи 292.364 КМ, без ефеката затезних камата. Истовремено по основу ненаплаћених потраживања за испоручену електричну енергију Друштво води 174 судска спора против других лица (физичка и правна лица) вриједности 238.445 КМ.

Судски спорови који се воде против Друштва односе се на тужбу по основу РТВ претплате, накнаду штете и три спора из радног односа.

У напоменама уз финансијске извјештаје Друштво је објелоданило информацију о потенцијалним обавезама по основу судских спорова који су покренути у 2019. години (101.382 КМ), што не представља потпуну информацију о укупној вриједности потенцијалних обавеза по основу судских спорова активних на дан 31.12.2019. године, јер је утврђено да вриједност истих износи 292.264 КМ. Наведено није у складу са захтјевима параграфа 86 МРС 37 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина (тачка 6.6. извјештаја).

6.6. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје сачињене су Напомене, које пружају неопходне опште податке о Друштву, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама. Међутим, у Напоменама нису извршена детаљна образложења која се односе на:

- значајне промјене у току године као и одступања у односу на претходну годину сходно захтјевима параграфа 112 (ц) МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја;
- у Напоменама се објашњавају разграничени приходи и примљене донације, а у Билансу стања износ који се објашњава је у оквиру осталих дугорочних резервисања (по основу државних донација – свођење кредита на фер вриједност);
- судске спорове сходно захтјевима параграфа 86 МРС 37 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина (тачка 6.5. извјештаја);
- промјене на ревалоризационим резервама које су настале у периоду извјештавања, сходно захтјевима параграфа 77 тачке (е) и (ф) МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема (тачка 6.2.2.1. извјештаја).

Препоручује се директору да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације сходно захтјевима МРС.

Ревизијски тим

Невенка Лубурић, с.р.

Мр Данијела Тепић, с.р.

Драган Зјајић, с.р.